

Canvi climàtic

La pastura al bosc, «una necessitat» per a la gestió forestal a les Terres de l'Ebre

Un estudi aborda com la ramaderia extensiva pot ser una eina clau en la prevenció d'incendis forestals

MARINA PALLÀS CATURLA
TORTOSA

El poble de Pauils ha sigut l'escenari de la presentació de la diagnosi sobre els efectes de la ramaderia extensiva en la prevenció d'incendis forestals al Baix Ebre i el Montsià. L'estudi s'ha elaborat en el marc del programa ENFOC 2030, impulsat pel CODEBEM (Consorci per al Desenvolupament del Baix Ebre i Montsià) amb la col·laboració del COPATE (Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre) i l'entitat FITES, que ha estat l'encarregada de redactar l'anàlisi sobre l'estat actual del sector i les seues potencialitats.

La tria de Pauils com a seu de l'acte no va ser casual: el municipi va patir el passat juliol un incendi forestal que va cremar unes 3.321 hectàrees que també van afectar Xerta, Aldover, Alfara de Carles, i Tivenys. L'experiència va posar de manifest la importància de la gestió del sotabosc per frenar l'avanç de les flames. Així, la diagnosi situa la silvopastura —la combinació de ramaderia extensiva i gestió forestal— com a element central per preservar l'ecosistema i reduir el risc d'incendis. «Des de la silvopastura es pot gestionar el territori, les masses forestals. I més a les Terres de l'Ebre, on un 34% de la superfície està inclosa al Pla d'Espais

El juliol passat un incendi forestal va cremar unes 3.321 hectàrees al Baix Ebre. FOTO: J. REVILLAS

d'Interès Natural (PEIN). Ha de ser una aposta de territori i de país», va subratllar Neus Miró, representant de FITES a les Terres de l'Ebre. El projecte presentat forma part d'ENFOCC 2030, que té per objectiu catalitzar i impulsar la sostenibilitat dels territoris rurals catalans. L'estudi conclou que la pastura hauria de ser considerada un servei essencial, però denuncia que la burocràcia actual

dificulta la feina dels pastors. La Declaració Agrària DUN, per exemple, no permet que els ramats tinguin més d'una espècie per hectàrea, fet que limita la viabilitat econòmica. A això s'hi afegeixen altres obstacles: manca de relleu generacional, escassetat de punts d'aigua salubres, camins en mal estat i absència d'una xarxa comercialitzadora sòlida per al producte de proximitat.

Per la seua banda, la vicepresidenta del COPATE, Diana Valimanya, va alertar que «al 2023 només hi havia cinc ramats en totes les Terres de l'Ebre i això és una llàstima». Segons Valimanya, la presència de ramats redueix la combustió en cas d'incendi, motiu pel qual va instar a donar més visibilitat i ajudes als ramaders, així com a impulsar polítiques locals que els recolzen.

MENYS BUROCRÀCIA Un ofici en risc

L'ofici de pastor s'està perdent i en aquest sentit l'estudi posa de relleu la necessitat que les administracions ajuden i faciliten la burocràcia als ramaders. Un exemple de perseverança, en canvi, és el de Tamara Pons, pastora de Pauils que recentment ha reprès l'ofici del seu pare amb el suport de l'Ajuntament. La seua experiència es recull en el documental projectat durant l'acte de presentació de l'estudi, que dona veu als afectats per l'incendi de juliol i que va servir de punt de partida per a la celebració d'una taula rodona sobre la importància de la ramaderia en la gestió forestal.

També l'alcalde de Pauils, Enric Adell, va remarcar que «la ramaderia és clau per gestionar la gran quantitat de boscos que tenim, però també ho és perquè els incendis de l'estiu s'han de treballar a l'hivern». El delegat del Govern a les Terres de l'Ebre, Joan Castor Gonell, va expressar la voluntat de la Generalitat de reforçar les polítiques de gestió forestal.